

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci úpadcu: **I., a. s.**, so sídlom D., s ustanoveným správcom konkurznej podstaty J.J. J., so sídlom T., **o rozvrhu speňaženého majetku z konkurznej podstaty**, o námietke zaujatosti proti predsedovi senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š., takto

r o z h o d o l :

Predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š. **n i e j e v y l ú č e n ý** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Obo 45/2010.

O d ô v o d n e n i e :

Správca konkurznej podstaty úpadcu I., a. s., so sídlom D., J. J., podal návrh podľa ust. § 15a ods. 1 O. s. p. na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorým žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením vylúčil z prejednávania a rozhodovania predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š. vo veci úpadcu I., a. s., so sídlom D., ako aj ďalších konkurzných právnych veciach, v ktorých je navrhovateľ v pozícii správcu konkurznej podstaty, so zreteľom na pomer k veci z týchto dôvodov:

Správca sa domnieva, že predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š., ktorý rozhodol vo veci potvrdenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. mája 2008, ktorým súd schválil konečnú správu v konkurznej právnej veci úpadcu I., a. s., v konkurze, D., vedenej Krajským súdom v Bratislave pod č. k. 4K 40/00 (sp. zn. 2 Obo 131/2008 zo dňa 28. októbra 2008), ako aj vo veci zrušenia rozvrhového uznesenia a vrátenia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie v tej istej konkurznej právnej veci pod sp. zn.: 1 Obo 45/2010

so zreteľom na pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom nie je nezaujatý, čo zakladá pochybnosť o postupe a rozhodovaní vo veci predsedom senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š..

Správca pre dôvodnosť tejto domnienky uvádza, že bol donedávna manželom J. J., ktorá zastáva funkciu Vedúcej katedry Občianskeho práva hmotného na Právnickej fakulte X. univerzity v X., kde ako interný doktorand nastúpil syn pána predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š.. Z pozície interného doktoranda pre syna predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š. vyplývajú určité materiálne, funkčné, prezentačné výhody napr. vo forme štipendia, participácie na vyučovacom procese, samovzdelávaní, publikačnej činnosti atď.

Okrem toho, syn predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š. práve úspešne absolvuje aj študijný pobyt v X., ktorý nie je v poslednom období jeho prvou zahraničnou služobnou cestou, a na ktorý bol odporučený práve J. J., svojou vedúcou katedry. Na uvedených skutočnostiach, prijatí na interné doktorandské štúdium, rýchlym odbornom raste, kariére a množstve zahraničných služobných ciest, účasti na konferenciách atď. by nebolo nič mimoriadne a úspech nášho mladého kolegu by bolo možné pripísať jeho šikovnosti, pokiaľ by právoplatným rozsudkom Okresného súdu v Nitre č. k. 25 C/158/2008 zo dňa 2. decembra 2008 nebolo manželstvo J.a J. a J. J. právoplatne rozvedené a to na základe návrhu navrhovateľky zo dňa 26. septembra 2008. Tento návrh bol pritom podaný cca. mesiac pred tým, ako Najvyšší súd Slovenskej republiky cestou J.K. rozhodoval vo veci prvýkrát a rozhodol v neprospech čerstvého exmanžela priamej nadriadenej svojho syna. Vzťahy medzi bývalými manželmi sú na zlej úrovni, o čom svedčí aj skutočnosť, že do dnešného dňa neboli schopní usporiadať si svoje majetkové pomery vysporiadaním BSM.

Ako z uvedeného vyplýva, namietajúci sa cítia vyššie uvedenými rozhodnutiami Najvyššieho súdu ako druhostupňového súdu, kde v oboch prípadoch rozhodoval ten istý sudca JUDr. J. Š. ako predseda senátu, dotknutý, ako to vyplýva o. i. aj z odôvodnenia, kde sa viac-krát uvádza jeho meno a v konečnom dôsledku ich výrok sa dotýka hlavne ekonomických záujmov. Má za to, že na takéto rozhodovanie súdu mohla mať vplyv o. i. aj subjektívna osobná zainteresovanosť konajúceho sudcu.

O skutočnosti, že o veci rozhodoval sudca, voči ktorému považuje vznesenie námietky zaujatosti SKP za dôvodné sa tento dozvedel až z doručeného rozhodnutia, nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie bolo doručené dňa 21. mája 2010. O možnosti podať námietku zaujatosti účastník poučený nebol.

Vzhľadom na skutočnosť, že tu existuje vzťah medzi sudcom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š., ktorý vo veci rozhodoval a bývalou manželkou J.K. J. ako osobou, ktorá zastáva dôležitú funkciu vo vedení na Právnickej fakulte X. univerzity v X., a ktorá spolupracuje a je priamou nadriadenou syna J.A., ako aj osobou hodnotiacou výsledky a rozhodujúcou o jeho pôžitkoch a výhodách, sa namietajúci domnieva s poukazom na ust. § 14 ods. 1 OSP, (z dôvodu, že sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na ich pomer k účastníkom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti), že tieto vzťahy značne zasahujú do objektívneho rozhodovania J.K..

Na základe vyššie uvedených skutočností a odhliadnuc od toho, ako bude o námietke rozhodnuté, bude ako osoba, vystupujúca v uvedenej konkurznej právnej veci v pozícii správcu konkurznej podstaty, hájiť svoje práva a právom chránené záujmy dostupnými právnymi prostriedkami, t. j. konkrétne podľa ust. § 240 ods. 1 cit. zák. v zákonnej lehote do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu podávať dovolanie proti napadnutému Uzneseniu Najvyššieho súdu SR, vydané JUDr. J. Š. dňa 5. mája 2010, pod č. k. 1 Obo 45/2010.

Predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š. sa písomne vyjadril k vznesenej námietke zaujatosti dňa 22. júna 2010. Uviedol, že so sťažovateľom ani ním uvádzanou J. J., sa nikdy nestretol, nepozná ich ani s nimi neudržiava nijaký styk. Nevie, či boli manželia, či sa rozviedli, v podstate vie len to, čo sa dozvedel zo vznesenej námietky zaujatosti.

Predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š. ďalej uviedol, že jeho syn Mgr. J. Š., po skončení Právnickej fakulty UK v B. sa na vypísaný konkurz prihlásil na miesto interného doktoranda na katedru občianskeho práva Právnickej fakulty X. univerzity, kde ho prijali. V rámci toho sa prihlásil na študijný pobyt (prvý rok v N.) a druhý rok v U. (X. univerzita v N.). V oboch prípadoch bolo vypísané výberové konanie, ktoré

vyhral, štúdium úspešne absolvoval a so všetkými poctami začiatkom júna sa vrátil späť na Slovensko. S jeho študijným pobytom JUDr. M. J. nemala nič spoločné, nevie či k tomu dávala nejaké vyjadrenie alebo súhlas.

Z uvedeného dôvodu považuje námietku zaujatosti J.A. J. za nedôvodnú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s ust. § 16 ods. 1 O. s. p. rozhodol o vznesenej námietke zaujatosti predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š..

Podľa ust. § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom, alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Podľa ust. § 15a ods. 3 O. s. p. v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel.

Z ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p. v spojitosti s ust. § 15a O. s. p., z ktorých treba vychádzať pri posudzovaní námietky zaujatosti, sa predpokladá taký vzťah osobného záujmu sudcu vo veci, alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkovi konania, či k ich zástupcom, ktorý by odôvodňoval vznesenú námietku zaujatosti, keďže postup sudcu by mohol objektívne ovplyvniť prejednanie a rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 14 ods. 3 O. s. p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Pri svojom rozhodovaní Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z námietky zaujatosti zo dňa 3. júna 2010 a písomného vyjadrenia namietaného predsedu senátu ako zákonného sudcu.

Keďže obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v danej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto skúmal

nestrannosť namietaného sudcu – predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo subjektívneho a objektívneho hľadiska.

Subjektívne hľadisko nestrannosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil z osobného presvedčenia sudcu – predsedu senátu prejednávajúceho danú vec, vyjadreného v jeho písomnom vyjadrení, z ktorého vyplýva, že zákonný sudca – predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š. sa vo veci necíti byť zaujatý.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či v predmetnej veci bola zachovaná aj objektívna nestrannosť, t. j. či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti o objektívnej nestrannosti zákonného sudcu.

Nedostatok nestrannosti sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Namietajúci v podaní z 3. júna 2010 svoju námietku odôvodnil pochybnosťami o nezaujatosti sudcu predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. Š. negatívnym postom k jeho osobe ako správcu konkurznej podstaty úpadcu I., a. s., so sídlom D., z dôvodu, že je bývalým manželom J. J., ktorá zastáva dôležitú funkciu vo vedení na Právnickej fakulte X. univerzity v X., a ktorá spolupracuje a je priamou nadriadenou syna J.K., ako aj osobou hodnotiacou výsledky a rozhodujúcou o jeho pôžitkoch a výhodách.

V zmysle čl. 1 veta prvá ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát; v zmysle čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Z čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy vyplýva, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Podľa čl. 141 ods. 1 Ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnicstvo nezávislé a nestranné súdy; podľa čl. 141 ods. 2 Ústavy sa súdnicstvo vykonáva na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov. V zmysle čl. 144 ods. 1 Ústavy sú sudcovia pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy a zákonom.

Inštitút vylúčenia sudcu v občianskom súdnom konaní má úzku väzbu na ústavnú zásadu, v zmysle ktorej nikto nesmie byť odňatý zákonnému sudcovi. Nadriadený súd musí pri rozhodovaní o návrhu namietateľa v zmysle ust. § 15 a § 15a O. s. p. starostlivo zvážiť všetky individuálne okolnosti veci a rozhodnúť aj so zreteľom na uvedenú ústavnú zásadu. O prípad odňatia veci zákonnému sudcovi by išlo aj vtedy, pokiaľ by nadriadený súd v zmysle ust. § 16 O. s. p. vylúčil zákonného sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci bez toho, aby boli splnené podmienky pre jeho vylúčenie v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil, či skutočnosť oznámená správcom konkurznej podstaty J.J. J., že bývalá manželka namietateľa je nadriadenou syna predsedu senátu najvyššieho súdu J.K., je spôsobilá vyvolať pochybnosti o nezáujatosti sudcu. Z ustanovenia § 20 zákona č. 385/2000 Z. z. o súdoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezáujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k prejednávánemu prípadu, účastníkom konania a ich zástupcom vždy vecný, profesionálny prístup.

Vychádzajúc z vyššie podaného výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p. (ale aj teórie zdania prezentovane v rozhodovaniach ESĽP a nálezoch ústavného súdu) Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že sama skutočnosť, že sudca stratil dôveru účastníka konania iba preto, že bývalá manželka namietateľa je nadriadenou syna predsedu senátu Najvyššieho súdu J.K., vzhľadom na uvádzané zákonné a ústavné záruky o nezávislosti, nestrannosti sudcu i odbornosti sudcu, sa javí byť založená v tomto prípade len na subjektívnych domnienkach a pocitoch namietateľa, ktoré nezakladajú ešte bez ďalšieho (bez náležitej objektivizácie) dôvod pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci v zmysle ust. § 14 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po posúdení námietky zaujatosti je toho názoru, že dôvody uvádzané žalobcom nevytvárajú kvalifikovanú pochybnosť o nestrannosti predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a preto námietku zaujatosti považoval za nedôvodnú.

Naviac ani nie je možné vyhovieť takému návrhu na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania všetkých konkurzných vecí, v ktorých je namietajúci v pozícii správcu konkurznej podstaty, so zreteľom na jeho pomer k veci. Z dikcie ust. § 14 ods. 1 O. s. p. a § 15a O. s. p. vyplýva, že účastníci majú právo z dôvodu, ak so zreteľom a ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti, uplatniť námietku nezaujatosti voči sudcovi, ktorý má podľa rozvrhu práce vec prejednať a rozhodnúť. Súd teda posudzuje opodstatnenosť námietky zaujatosti voči sudcovi, ktorý má prejednať a rozhodnúť konkrétnu vec. Nie je možné sudcu vylúčiť vo všetkých veciach, v ktorých v budúcnosti bude vystupovať namietateľ ako účastník konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. júna 2010

JUDr. Anna M a r k o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková